

[Dahlgaard.]

dette Haab en Gang kan gaa i Opfyldelse. Man mærker ude i Befolkningen en noget større Smidighed i Statsbaneledelsen, selv om der kan være langt tilbage endnu. Det paabegyndte Samarbejde med Biltrafikken til Udbringning og Afhentning af Gods er Udtryk derfor, Rabatrejserne under de forskellige Former, som vi nu kender dem, er et andet Udslag deraf, selv om jeg for min Del maa mene, at den højtærede Trafikminister paa dette Omraade burde gaa en Del videre endnu. Erfaringerne baade fra Tyskland og Sverige viser, hvorledes Befolkningen paa dette Omraade kan imødekomes, samtidig med at der opnaas en god Forretning for Banerne.

Jeg tror altsaa, at det er rigtigt, hvad Finansministeren sagde, at dette Aar for Statsbanerne maa betragtes som et Overgangsaaar, og Ministerens Oplysninger for indeværende Aar bekræfter jo dette, selv om jeg stadig maa nære den Tvivl, som jeg udtalte i Foraaret, om, at Budgettet for Statsbanerne i indeværende Aar vil kunne holde. Men det vil altsaa sige, at Takstnedsættelserne nu har begyndt at virke.

Man vil maaske erindre, at det radikale Venstre paa et ret tidligt Tidspunkt, i For sommeren 1926, gik stærkt ind for en Takstnedsættelsespolitik, baade af erhvervsmæssige og af forretningsmæssige Grunde. Det var en Ting, der blev et ret stærkt Gnidningsmoment mellem det radikale Venstre og den socialdemokratiske Regering, idet den daværende Trafikminister, Friis-Skotte, nægtede i det store og hele at gaa den Vej.

Jeg vil nu gerne udtale, at jeg tror ikke, den daværende højtærede Trafikminister fortsat vil kunne opretholde sine Synspunkter paa dette Omraade, og han begik efter vor Mening ogsaa den Fejl, at han troede at kunne benytte tjenestemandsmæssige Synspunkter som Argumenter for sin Opfattelse, idet han hævdede, at Tjenestemændene var interesserede i Opretholdelsen af de høje Takster, efter vor Mening et Forsøg paa at knytte Tjenestemandsmæssige Interesser til Tilbageskridtet.

Heroverfor maatte vi nødvendigvis protestere, idet vi har den Opfattelse, at den eneste holdbare Tjenestemandspolitik med Hensyn til Driftsprincipperne i Statens Virksomheder er den, der bygger paa, hvad der ogsaa er Fremskridt i det lange Løb for den øvrige Befolkning. Jeg er overbevist om, at alle Statsbancetatens Fremskridtsmænd — og det er forhaabentlig

langt de fleste indenfor Tjenestemændenes Kreds — forstaar, at de nye Vilkaar, som de moderne Trafikmidler stiller Statsbanerne overfor, ogsaa maa mødes med Fremskridtets Midler, og at intet i det lange Løb vilde undergrave den økonomiske Stilling for Statsbanernes Tjenestemænd som dette, at Befolkningen med Rette kunne henvide til, at meningsløse Takster blev opretholdt af Hensyn til Tjenestemændenes Lønninger. Derfor var efter vor Opfattelse Takstnedsættelsespolitikken lige nødvendig, hvad enten vi saa den ud fra et erhvervsmæssigt, et forretningsmæssigt eller et tjenestemandsmæssigt Synspunkt.

Men det kan jo ikke nægtes, at den Afskrivnings- og Forrentningspolitik, som gennemførtes med den nye Regnskabsform paa Statsregnskabet og Finansloven, rejste store Betænkeligheder, for saa vidt Statsbanerne angaar, hvor jo i øvrigt det ærede Medlem Hr. Friis-Skotte var den varme Forsvarer af den. Der er efter min Mening nogen Styrke i, hvad man siger, at de strenge Regler om 2½ pCt. Afskrivning og 5 pCt. Rente har gjort Statsbanerne til en permanent Underskudsforretning og har medført, at de sande Forhold vedrørende Banernes Økonomi meget ofte vil være tilslørede for Befolkningen, hvorved der fremkaldes uretfærdige Domme over Banernes økonomiske Stilling og ogsaa uretfærdige Domme overfor Personalet, saaledes at deraf kan opstaa, hvad jeg tror er udtalt af Statsbanernes Generaldirektør, at Tjenestemændene efterhaanden faar en Følelse af Haabløshed overfor de Opgaver, der er stillet Banerne gennem disse Afskrivnings- og Forrentningsprincipper.

Jeg for min Del er Tilhænger af de Hovedprincipper, som den nye Regnskabsform hviler paa, fordi det heraf fremgaar, hvad hver enkelt Institution virkelig koster Staten, og ogsaa fordi disse Principper opfordrer Statsstyrelsen til Konsolidering. For forretningsmæssige Virksomheder maa Systemet imidlertid altid bygge paa og tage sit Udgangspunkt i de rette Kapitalværdier, og Udviklingen kan paa det ene eller det andet Omraade blive en saadan, at der bør ske ekstraordinære Afskrivninger paa Kapitalen, ligesom der ogsaa undertiden maa ske ekstraordinære Afskrivninger i Erhvervslivet. Jeg tror, at Udviklingen har været en saadan for Statsbanerne, at en Nedskrivning af Kapitalen er begrundet, ikke alene begrundet i den forringede Kapitalværdi, som de nye Trafikmidler har givet Statsbanerne, men ogsaa begrundet deri,